

prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău
Judecător: N. Pasecinic
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție
Judecători: T. Vieru, S. Filincova, N. Craiu, O. Sternioală, G. Stratulat

Î N C H E I E R E

1 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire declarată de Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA”, intervenient accesoriu Primăria municipiul Chișinău, cu privire la încasarea plății pentru chirie, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea din imobil,

împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, prin care s-a respins recursul depus de Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” și s-a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017,

c o n s t a t ă :

La 25 mai 2015, Consiliul municipal Chișinău a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA”, privind încasarea plății pentru chirie, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea din imobil.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 15 decembrie 1998, în urma modificărilor operate în contractul de activitate în comun, încheiat între Societatea pe Acțiuni „Combinatul de piele artificială și articole din cauciuc „Pielart” și Societatea cu Răspundere Limitată „Ales-Eric”, au fost transmise ultimei în arendă încăperile fostei instituții preșcolare nr. 2 din str. XXXXX, mun. Chișinău cu suprafața totală de 3 666,3 m², până la 31 decembrie 2048.

Ulterior, prin decizia Primăriei municipiului Chișinău nr. 19/42 din 28 septembrie 2000, fosta grădiniță de copii nr. 2 (gestionată anterior de către S.A. „Combinatul de piele artificială și articole din cauciuc „Pielart”) a fost transmisă în

proprietate municipală și atribuită la balanța Direcției generale educație, tineret și sport. În acest sens și în temeiul articolului 900 din Codul civil, s-a arătat că relațiile de locațiune continuă pentru Consiliului municipal Chișinău, în calitate de locatar, și Firma „Ales - Eric”, în calitate de locatar.

Reclamantul a invocat că, în conformitate cu punctul 7.4 din Regulamentul gestionării clădirilor, construcțiilor și încăperilor cu altă destinație decât cea locativă - proprietate municipală, aprobat prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.11/55 din 23 decembrie 2014, cuantumul chiriei bunurilor instituțiilor finanțate de la buget se calculează conform Legii bugetului pe anul respectiv. În același timp, Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 19 februarie 2004, a obligat Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” să achite plata pentru arendă și impozitul pe bunul imobiliar conform legii.

Astfel, conform prevederilor Legii bugetului de stat pentru anii 2012, 2013 și 2014, mărimea anuală a plății pentru închirierea încăperilor din str. XXXXX, mun. Chișinău constituie următoarele sume: 1 065 500,10 lei pentru perioada 1 ianuarie 2012 - 31 decembrie 2012; 1 118 734, 78 lei pentru perioada 1 ianuarie 2013 – 31 decembrie 2013; 1 171 162,87 lei pentru perioada 1 ianuarie 2014 – 31 decembrie 2014, iar în total datoria este de 3 355 397,75 lei.

În consecință, Consiliul municipal Chișinău a precizat că, la 31 martie 2015, a expediat reclamația nr. 04-120/260 în adresa instituției de învățământ. Așadar, a solicitat de la pârât de a se prezenta la sediul Direcției generale economie, reforme și relații patrimoniale, pentru a semna acordul adițional de introducere a unor modificări în contractul de locațiune din 9 iulie 1996, referitoare la modificarea cuantumului plății pentru arendă conform Legii bugetului de stat pentru anii 2012 – 2014, și prezentarea informației privind achitarea impozitului pe bunurile imobiliare. De asemenea, a cerut achitarea datoriilor la plata pentru chirie în perioada 1 ianuarie 2012 - 31 decembrie 2014 sau rezilierea contractului de locațiune din 9 iulie 1996 și eliberarea benevolă a spațiilor închiriate din str. XXXXX mun. Chișinău. Cu toate acestea, pârâtul nu a îndeplinit cerințele respective.

Consiliul municipal Chișinău a solicitat încasarea din contul Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a plății restante la chirie pentru perioada 1 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2014 (1095 zile) în sumă de 3 355 397,75 lei și rezilierea contractului de locațiune f/n din 9 iulie 1996 (vol. I, f. d. 4 - 5).

Totodată, reclamantul a cerut evacuarea Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” din încăperile ocupate din str. XXXXX, mun. Chișinău, cu suprafața totală de 3 666,3 m² și compensarea cheltuielilor de judecată (vol. I, f. d. 5).

Pe parcursul examinării cauzei, pârâtul Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a depus referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, prin care a cerut respingerea acțiunii ca neîntemeiată și tardivă (vol. I, f. d. 65 – 67).

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 7 aprilie 2016 , s-a admis cererea formulată de Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA”, fiind dispusă introducerea în proces în calitate de intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău (vol. I, f. d. 188 - 189).

Intervenientul accesoriu Primăria municipiul Chișinău nu a formulat referință în întâmpinarea cererii de chemare în judecată, dar a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa (vol. I, f. d. 215).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 27 iunie 2016, s-a respins integral acțiunea ca fiind neîntemeiată (vol. I, f. d. 232, 239 – 250).

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a opinat că acțiunea, avansată de Consiliul municipal Chișinău, trebuia a fi depusă de Primăria municipiului Chișinău (organul executiv), care este reclamantul corespunzător și proprietarul bunului imobil din litigiu. De altfel, instanța a reținut că între reclamant și pârât nu există raporturi juridice, întrucât primul nu este parte a contractului de locațiune f/n din 9 iulie 1996. În subsidiar, instanța de fond a conchis că reclamantul Consiliul municipal Chișinău nu a dovedit dreptul său de proprietate în privința încăperilor din str. XXXXX, mun. Chișinău cu suprafața totală de 3 666,3 m².

Curtea de Apel, prin decizia din 21 februarie 2017, a admis apelul depus de Consiliul municipal Chișinău și a casat hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 27 iunie 2016, fiind pronunțată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii (vol. II, f. d. 25 – 30).

Astfel, s-a încasat din contul Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” în beneficiul Consiliului municipiului Chișinău datorita pentru chirie în sumă de 3 355 397,75 lei pentru perioada 1 ianuarie 2012 – 31 decembrie 2014 și s-a dispus evacuarea acesteia din încăperile ocupate din str. XXXXX, mun. Chișinău cu suprafața totală de 3 666,3 m². În rest, pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

La adoptarea soluției, instanța de apel a reținut că bunul imobil cu numărul cadastral XXXXX, din mun. Chișinău, str. XXXXX, se află în proprietate municipală. În acest sens, s-a hotărât că interpretarea efectuată de prima instanța, în această parte, este în contradicție cu circumstanțele pricinii, ceea ce a implicat admiterea capetelor de cerere cu privire la încasarea datoriei, formată în rezultatul locațiunii încăperilor, în cuantum de 3 355 397,75 lei și la evacuarea Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” din imobil (vol. II, f. d. 29 – 30).

În continuare, Colegiul judiciar a subliniat că între părțile din litigiu există raporturi de locațiune, iar locatarul Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a acumulat o restanță la plata chiriei, pentru o perioadă mai mare de 3 luni de zile. Prin urmare, această circumstanță constituie un temei de reziliere a actului juridic în temeiul articolului 906 din Codul civil. Din raționamentele enumerate *supra*, instanța a decis că pretenția cu privire la rezilierea contractului de locațiune nu poate fi admisă, atât timp cât contractul de locațiune f/n din 9 iulie 1996 se consideră reziliat de drept (vol. II, f. d. 30).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel s-a călăuzit de articolele 376, 737 alin. (1), 747 alin. (1), 875, 900, 906 din Codul civil și 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă.

La 10 martie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei motivate (vol. II, f. d. 31).

La 12 aprilie 2017, Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, solicitând casarea acesteia cu menținerea hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun.

Chișinău din 27 iunie 2016. Cererea a fost semnată de administratoarea Sulima Nadejda.

Consiliul municipal Chișinău a depus o referință, în întâmpinarea recursului, la 13 iunie 2017, solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil (vol. II, f. d. 108 – 109).

La 4 iulie 2017, Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a formulat un recurs suplimentar, menținându-și solicitările inițiale (vol. II, f. d. 112 – 114), fiind semnat de directoarea Sulim Irina.

Până la examinarea pricinii, Consiliul municipal Chișinău și Primăria municipiului Chișinău nu au depus referințe, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul inițial și cel suplimentar.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, s-au respins cererile de recurs declarate de Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” și s-a menținut decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 (vol. II; f. d. 145 – 155).

În motivarea punctului său de vedere, instanța de recurs a constatat că Extrasul din Registrul de stat al organizațiilor necomerciale nr. 05/444 din 10 martie 2017 (vol. II, f. d. 133) demonstrează în mod incontestabil că, la 12 aprilie 2017, când a fost depus recursul, Sulima Nadejda nu a avut dreptul de a exercita în numele Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” calea de atac sub formă de recurs, dar și de a aplica semnătura pe un atare acte de procedură.

În aceste circumstanțe, instanța a stabilit cu certitudine că, la această etapă, pretinsul reprezentant al recurentului a ignorat prevederile obligatorii cu privire la cerințele reprezentării în instanța judecătorească impuse de art. 75 alin. (2), (3); art. 437 alin. (3) din Codul de procedură civilă, iar, sub sancțiunea art. 445 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea acestuia urmează a fi respinsă ca fiind depus de o persoana care nu era în drept să-l declare.

Cu privire la cererea de recurs declarată de Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” la 4 iulie 2017, care a fost semnată de directoarea Sulim Irina, instanța de recurs a considerat că nu există dovada recepționării efective a deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, însă în lipsa acestor înscrisuri, va opera cu elementele de fapt, ce rezultă din materialele cauzei, cu respectarea garanțiilor consacrate de art. 6 parag. 1 din CEDO (vol. II, f. d. 31). Prin urmare, Colegiul judiciar a constatat că recurentul a depășit termenul de îndeplinire a actului de procedură prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă.

La 4 septembrie 2017, Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a depus cerere de revizuire a deciziei Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, solicitând casarea acesteia și examinarea recursului.

În motivarea cererii sale, revizuentul a invocat că recursul din 12 aprilie 2017 a fost depus fără a lua cunoștință cu decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, care a parvenit la sediul instituției la 10 mai 2017. Această împrejurare se confirmă prin registrul corespondenței de intrare.

Astfel, Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” a afirmat că Sulima Nadejda deținea împuternicirile corespunzătoare pentru contestarea deciziei instanței de apel, de vreme ce exercita interimatul funcției de director și pe numele acesteia era eliberată o procură, ce permitea contestarea hotărârilor de

judecată. Din aceste considerente, constatările instanței de recurs în această parte sunt neîntemeiate.

Revizuentul, în persoana directoarei Sulim Irina, a susținut că a primit decizia integrală a Curții de Apel Chișinău la 10 mai 2017, ceea ce demonstrează că termenul de atac cu recurs a expirat la 10 iulie 2017. Prin urmare, s-a arătat că depunerea cererii de recurs motivat la 4 iulie 2017 corespunde termenului prevăzut la articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În drept, cererea de revizuire este întemeiată pe art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

La 10 octombrie 2017, Curtea Supremă de Justiție a comunicat cererea de revizuire Primăriei municipiului Chișinău și Consiliului municipiului Chișinău, informându-i despre posibilitatea depunerii referinței. În mod corespunzător, dacă referința nu este prezentată până la examinarea cauzei, admisibilitatea cererii se decide în lipsa acesteia (vol. II, f. d. 203).

La 30 octombrie 2017, intimatul Consiliul municipal Chișinău a depus referință, solicitând respingerea cererii de revizuire.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție. Astfel, Colegiul a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul deciziei contestate. Mai mult, nici un participant nu a solicitat audierea publică a cauzei sale (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Auza Vilho Eskelinen și alții v. Finlanda*, 19 aprilie 2007, parag. 72 – 75, *Eriksson v. Suedia*, 12 aprilie 2012, parag. 66, 72, *Pönkä v. Estonia*, 8 noiembrie 2016, parag. 33 – 34).

Verificând decizia supusă revizuirii în raport cu criticile formulate și în limitele temeiurilor de fapt și drept invocate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire este inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 446 din Codul de procedură civilă, pot fi supuse revizuirii hotărârile, ordonanțele, încheierile și deciziile irevocabile ale tuturor instanțelor judecătorești, în condițiile prezentului capitol.

Structura logico – juridică a articolului 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă se fundamentează pe rațiunea că cererea de revizuire se depune în scris, iar revizuentul Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” este obligat să indice temeiurile specificate expres și exhaustiv în articolul 449, anexând probele ce le confirmă. Totodată, alineatul 4 din articolul citat, nu admite depunerea repetată a unei asemenea cereri, care este întemeiată pe aceleași temeiuri. În mod corespunzător, în cazul nerespectării acestor condiții se impune inadmisibilitatea cererii.

Prin urmare, instanța de judecată își propune să verifice respectarea acestor condiții legale pentru autorizarea unei asemenea cereri introduse pe o cale de atac de retractare, care sunt mult mai stricte decât cerințele instituite de legislator pentru o cale de atac ordinară.

Luând în considerare cele menționate și în urma studierii cererii de revizuire, instanța de judecată constată că aceasta a fost depusă de subiectul abilitat cu dreptul

de a revizui o hotărâre judecătorească în conformitate cu articolul 447 lit. a) din Codul de procedură civilă. În aceeași ordine, I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” a indicat temeiul prevăzut la art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, iar, la cererea sa, au fost atașate în copii: extrasul din ordinul nr. 4/2 k din 10 aprilie 2017 (vol. II, f. d. 165), extrasul din ordinul nr. 4/1 k din 10 martie 2017 (vol. II, f. d. 166), procura eliberată pe numele Sulima Nadejda, valabilă pentru 10 martie 2017 – 10 martie 2020 (vol. II, f. d. 167), copia buletinelor de identitate și certificat de naștere (vol. II, f. d. 168 – 170), decizia Ministerului Justiției nr. 67 din 10 martie 2017 cu privire la înregistrarea statutului Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” (vol. II, f. d. 171), statutul instituției nominalizate (vol. II, f. d. 172 – 186), extras din registrul corespondenței de intrare (vol. II, f. d. 187) și practică judiciară a Curții Supreme de Justiție (vol. II, f. d. 188 – 199).

În același timp, succesiunea materialelor cauzei, atestă că cererea revizuentului nu a fost depusă repetat.

În consecință, Colegiul judiciar constată că revizuentul a îndeplinit condițiile de formă cerute de articolul 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, iar fondul cererii nu a fost judecat anterior de către o instanță de judecată, fiind necesar de purces la analiza argumentelor inserate în aceasta.

Din aceste raționamente, instanța de revizuire subliniază că dreptul la judecarea într-un mod echitabil de către o instanță, așa cum este garantat de articolul 6 parag. 1 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului, trebuie interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante. Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, *inter alia*, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (a se vedea *Brumărescu v. România*, 28 octombrie 1999, parag. 61; *Roșca v. Moldova*, 22 martie 2005, parag. 24).

Sub acest aspect, Colegiul notează că, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a constatat în mod frecvent încălcări ale articolului 6 parag. 1 din Convenție, în special în cauzele care ridicau probleme cu privire la încălcarea principiului indicat *supra* (a se vedea *Popov c. Moldovei (nr.2)*, 6 decembrie 2005, par. 52 – 58; „*Oferta Plus*” *S.R.L. c. Moldovei*, 19 decembrie 2006, par. 104-107 și 112-115; *Melnic c. Moldovei*, 14 noiembrie 2006, par. 38 - 44; *Istrate c. Moldovei*, 13 iunie 2006, par. 46 – 61, *Lipcan v. Moldova*, 17 decembrie 2013, parag. 17 – 21, *Brantom International S.R.L. și alții v. Moldova*, 10 februarie 2015, parag. 30 – 32).

În subsidiar, Curtea Europeană a precizat că securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului *res judicata*, adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei. Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, pe motivul unor circumstanțe esențiale

și convingătoare (a se vedea cauzele *Roșca*, citată mai sus, parag. 25 sau „*Oferta Plus*” *S.R.L.*, citată mai sus, parag. 98).

Conjunctura prezentată mai sus impune, în prealabil, obligația instanței de revizuire de a verifica termenele de depunere a cererii de revizuire în acord cu art. 450 din Codul de procedură civilă (a se vedea „*Oferta Plus*” *S.R.L. v. Moldova*, ibidem, parag. 109, *Eugenia și Doina Duca v. Moldova*, 3 martie 2009, parag. 41, *Lipcan v. Moldova*, ibidem, parag. 17).

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în această cauză, revizuentul și-a întemeiat cererea pe articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În atare situație, conform articolului 450 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în termen de 3 luni din ziua în care persoana interesată a luat cunoștință de circumstanțele sau faptele esențiale ale pricinii care nu i-au fost și nu puteau să-i fie cunoscute anterior, dar nu mai târziu de 5 ani de la data rămânerii irevocabile a hotărârii, încheierii sau deciziei (temeiul din art. 449 lit. b).

La acest capitol, instanța de judecată învederează că cererea de revizuire a fost formulată la 4 septembrie 2017, după pronunțarea deciziei Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017, și se contestă circumstanțele determinate de instanța de recurs.

Prin urmare, având în vedere data emiterii deciziei contestate (16 august 2017) și data declarării revizuirii (4 septembrie 2017), instanța de revizuire constată că cererea, supusă examinării, a fost depusă în interiorul termenului de 3 luni.

Cu privire la fondul cererii, instanța notează că, în temeiul art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, procedura judiciară poate fi redeschisă în cazul când au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

La caz, în primul rând, Colegiul lărgit reține că revizuentul a prezentat următoarele înscrisuri pentru redeschiderea procedurilor judiciare: extrasul din ordinul nr. 4/2 k din 10 aprilie 2017 (vol. II, f. d. 165), extrasul din ordinul nr. 4/1 k din 10 martie 2017 (vol. II, f. d. 166), procura eliberată pe numele Sulima Nadejda, valabilă pentru 10 martie 2017 – 10 martie 2020 (vol. II, f. d. 167), copia buletinelor de identitate și certificat de naștere (vol. II, f. d. 168 – 170), decizia Ministerului Justiției nr. 67 din 10 martie 2017 cu privire la înregistrarea statutului Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” (vol. II, f. d. 171), statutul instituției nominalizate (vol. II, f. d. 172 – 186), extras din registrul corespondenței de intrare (vol. II, f. d. 187) și practică judiciară a Curții Supreme de Justiție (vol. II, f. d. 188 – 199).

Prin urmare, I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” a susținut că aceste probe demonstrează că, deși recursul a fost respins de Curtea Supremă de Justiție la 16 august 2017, această cerere a fost depusă în termen și de către o persoană împuternicită.

Instanța de revizuire notează că atât extrasele din ordinele nr. 4/1 k și 4/2 din 10 martie 2017 (vol. II, f. d. 165 – 166), cât și procura eliberată pe numele Sulima Nadejda, valabilă pentru 10 martie 2017 – 10 martie 2020 (vol. II, f. d. 167), demonstrează faptul că revizuentul cunoștea, la faza depunerii cererii de recurs din 12

aprilie 2017 (vol. II, f. d. 95), că ocupa funcția de director – interimar al instituției de învățământ și era în drept să reprezinte instituția în fața instanțelor de judecată, având dreptul de semnătură și de a contesta hotărârile instanțelor judecătorești. În plus, această împrejurare a servit temei pentru depunerea recursului menționat la 12 aprilie 2017.

Totuși, în conformitate cu art. 437 alin. (3) din Codul de procedură civilă, Sulima Nadejda era obligată să anexeze înscrisurile citate mai sus, legalizate în modul stabilit, la faza depunerii cererii de recurs. În esență, actele respective nu au fost prezentate de aceasta, deși era strict necesar de îndeplinit cerința dată, întrucât la materialele cauzei lipseau asemenea înputerniciri.

În astfel de circumstanțe, instanța de revizuire învederează că revizuentul pretinde că i-au devenit cunoscute unele fapte noi în baza unor documente, care existau înaintea depunerii cererii de recurs, ceea dovedește că acesta nu a depus un efort maxim pentru a le atașa în timpul judecării anterioare a pricinii. Mai mult, având în vedere că dosarul s-a aflat în procedura circa 3 luni, reprezentantul I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” a avut termen suficient pentru această operațiune. Din considerentele menționate, argumentele revizuentului nu se încadrează în limitele articolului 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În al doilea rând și în consecința celor constatate *supra*, revizuentul, în motivarea prezentei cereri, a făcut referire, în calitate de înscris care nu a putut fi cunoscut sau obținut anterior de către acesta, la extrasul din registrul corespondenței de intrare (vol. II, f. d. 187). Potrivit informației prezentate, I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” a recepționat decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 la 10 mai 2017.

Pe de o parte, reprezentantul I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA”, Sulim Irina, a pretins că a aflat despre hotărârea redactată integral la 10 mai 2017, atunci când a ieșit din concediu, iar pe de altă parte, în atare situație, a susținut că recursul declarat la 4 iulie 2017 a fost declarat în termenul prevăzut de articolul 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Astfel, instanța de judecată nu pune la dubii argumentele analizate mai sus, întrucât este evident că revizuentul a avut interesul de a prezenta înscrisurile menționate concomitent cu depunerea cererii de recurs la 4 iulie 2017. Însă momentul relatat nu este unul decisiv, de vreme ce legislatorul obligă revizuentul, prin prisma articolului 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, să dovedească că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii.

În mod corespunzător, Colegiul judiciar observă că nu există nici un indiciu că extrasul din registrul corespondenței de intrare (vol. II, f. d. 187), conținea informații care nu au putut fi obținute de revizuent mai devreme de dată depunerii recursului suplimentar (4 iulie 2017). De fapt, instanța de judecată opinează că directorul instituției de învățământ a avut obligația pozitivă de a informa instanța de recurs cu referire la recepționarea deciziei motivate a Curții de Apel Chișinău la 10 mai 2017, iar materialele cauzei dovedesc că acestuia nu i-a fost îngăduit sau refuzat prezentarea acestui punct de vedere.

Luând în considerare cele constatate, instanța de revizuire conchide că nu există nicio dovadă în documentele prezentate de I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” că a

încercat, fără succes, să obțină acele documente înainte sau pe parcursul examinării cauzei. Totodată, instanța reține că extrasul din registrul corespondenței, supus cercetării *supra*, nu poate fi apreciat ca o faptă, circumstanță sau document nou, care nu au fost cunoscute anterior și care nici nu puteau fi cunoscute anterior de către părțile în proces. Așadar, în viziunea instanței, este cert că revizuentul era conștient de existența unor asemenea acte și nu avea niciun impediment legal în prezentarea acestora în fața instanțelor de judecată până la termenele de examinare a cererii lor. Or instanța de judecată reține că fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar, în conformitate cu art. 122 alin. (4) din Codul de procedură civilă, se consideră inadmisibile probele ce nu au fost prezentate de participanții la proces până la data stabilită de judecător, cu excepția cazurilor prevăzute la art.204 și art.372 alin.(1). Deci aceștia nu au prezentat excepții de la regula generală.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, cercetând toate materialele prezentate de revizuenți, nu găsește niciun motiv de a deroga de la constatările Curții Europene, în jurisprudența consecventă a acesteia, pe cazuri similare, cum ar fi, *Popov v. Moldova (nr.2)*, *ibidem*, par. 50 - 51; „*Oferta Plus*” *S.R.L. v. Moldova*, *ibidem*, par. 105-107; *Eugenia și Doina Duca v. Moldova*, *ibidem*, par. 36 – 38, „*Rusu Lintax*” *S.R.L. v. Moldova*, 13 decembrie 2016, par. 12 -14.

În plus, instanța nu contestă faptul că unul din obiectivele urmărite de către I.P.I.Î. Liceul Teoretic „EVRICA” a fost restabilirea drepturilor sale. Cu toate acestea, acest lucru nu poate să justifice o utilizare abuzivă a procedurii de revizuire (a se vedea *Eugenia and Doina Duca c. Moldova*, citată mai sus, par. 13, 33 și 34, *Jomiru și Crețu c. Moldovei*, 17 aprilie 2012, par. 37). Totodată, acceptarea spre examinare și administrare a unor înscrisuri (extrase din ordine, procură sau extrase din registrul corespondenței), în calitate de circumstanțe noi, pentru obținerea cărora nu a fost depusă diligența necesară înainte de judecarea cauzei sau, în excepție, pe parcursul acesteia, ar fi contrară principiului securității raporturilor juridice (*a se vedea spre exemplu, cauza CAÑETE DE GOÑI v. Spania*, 15 octombrie 2002, par. 39 – 40).

Prin urmare, Colegiul consideră că procedura de revizuire a fost în esență o încercare de a reexamina cauza în lumina chestiunilor pe care revizuenții au putut să le invoce, dar aparent nu le-au invocat pe parcursul procedurilor în ordine de recurs, care s-au încheiat cu hotărârea irevocabilă a Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017.

Din perspectivele prezentate, cererea de revizuire conține caracteristicile „unui recurs camuflat” al cărui scop a fost să obțină o nouă examinare a cauzei decât o procedură de revizuire, așa cum se prevede în articolele 449 - 453 ale Codului de procedură civilă. În subsidiar, principiul enunțat mai sus exclude posibilitatea ca părțile, având scopul de a redeschide noi proceduri judiciare referitoare la aceeași problemă și de a obține o reanalizare a cauzei, respectiv o nouă hotărâre în privința sa, să transforme reexaminarea cauzei într-un control judiciar deghizat.

Mai mult, Curtea Europeană a statuat că instanțele naționale urmează să folosească adecvat procedurile de revizuire, având în vedere principiile securității raporturilor juridice și preeminenței dreptului. Or, în esență, deciziile de a revizui hotărâri judecătorești irevocabile trebuie să fie în conformitate cu criteriile legale

relevante, iar folosirea necorespunzătoare a unei astfel de proceduri poate fi contrară Convenției, pe motiv că rezultatul său – „pierderea” unei hotărâri judecătorești – este același ca și în cazul recursului în anulare (a se vedea *Popov v. Moldova (nr. 2)*, citată mai sus, parag. 46. „*Oferta Plus*” S.R.L. c. *Moldovei*, ibidem, parag. 100 sau *Eugenia și Doina Duca c. Moldovei*, ibidem, parag. 33).

În consecință, instanța apreciază că înscrisurile și argumentele susținute de revizuent nu întrunește nicio condiție prevăzută de articolul 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, iar, în atare situație, nu există temeieri legale de a admite cererea de revizuire.

În conformitate cu art. 453 al. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheiere de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Astfel, având în vedere circumstanțele determinate *supra*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție decide că revizuirea depusă de Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA” urmează a fi declarată inadmisibilă.

În conformitate cu art. 270, art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea de revizuire declarată de Instituția Privată Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA”, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 16 august 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Consiliul municipal Chișinău împotriva Instituției Private Instituția de Învățământ Liceul Teoretic „EVRICA”, intervenient accesoriu Primăria municipiului Chișinău, cu privire la încasarea plății pentru chirie, rezilierea contractului de locațiune și evacuarea din imobil, ca inadmisibilă.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Svetlana Filincova

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală

Galina Stratulat